

BEDOUD GEBIED

ODILIAPEEL

(OVER)LEVEN IN BEDOUD GEBIED

De kern van Odiliapeel kenmerkt zich door rechte straten zoals de Oudedijk en de Beukenlaan. Aan deze straten zijn ook de eerste boerderijen gebouwd en bevinden zich oude bomenlanen. De onderkant van deze bomenlanen bestaan uit kort gemaaid gras. In Odiliapeel bevindt zich naast de oude kern ook een nieuwbouwwijk. Deze wijk is zuidoostelijk gelegen en grenst aan het bos genaamd Boscomplex Odiliapeel. Als je het dorp uitrijdt bevindt je je meteen in het agrarisch buitengebied met onder andere intensieve veehouderijen.

In de kern van Odiliapeel wonen niet alleen maar mensen. Verschillende planten- en diersoorten hebben hier ook hun plekje weten te vinden. De oude bomenlanen vormen een geschikt leefgebied voor vogels als de boomkruiper. Er zijn zelfs soorten die afhankelijk zijn geworden van woningen! De huismus is zo'n diersoort. Dit kleine vogeltje maakt zijn nesten onder dakpannen in gaten en kieren van gebouwen en in groenblijvende hagen aan muren.

HET HOEFT ALLEMAAL NIET ZO NETJES

De tuinen en de bermen in het dorp bestaan vooral uit strak gemaaid gazon, lage struikgewassen en bomen. Als dit groen anders ingericht en beheerd wordt, zodat er meer diversiteit komt in beplanting en meer beschutting, zal de kern van Odiliapeel geschikter worden als leefgebied voor verschillende diersoorten zoals verschillende vleermuissoorten, egels en marterachtigen. Deze zoogdieren komen in het algemeen vaak voor in dorpskernen. Echter, opvallend is dat er in Odiliapeel geen waarnemingen bekend zijn. Zijn er dan (nog) geen fanatieke waarnemers in het dorp of is het dorp dan toch niet geschikt als leefgebied voor deze soorten? Groene rommelige tuinen en parkjes met verschillende beplanting zijn daarom van groot belang voor verschillende soorten.

De dagpauwoog, gehakkeld aurelia en de gamma-uil (nachtvlinder) leggen hun eitjes onder andere op brandnetels, dus de brandnetel kun je ook lekker laten staan als je deze vlindersoorten een handje wil helpen. Dit scheelt weer tijd in tuinieren!

Heilige Kruisvinding kerk
(Google Maps)

Bultrap (Google Maps)

Zwaluwstraat (Google Maps)

GEBIEDSKENMERKEN

Oppervlakte 43 ha

Functie Bebouwd gebied

Bodem -

Overig

KARAKTERISTIEK

Ruim honderd jaar geleden, tot het jaar 1920, was de plaats waar nu het dorp Odiliapeel ligt een moerassige vlakte in De Peel. Het had toen de naam "Peelsche Heide". Toen gestart werd met turfwinning (ontginning) hebben naast arbeiders uit de omgeving ook Belgische vluchtelingen geholpen. Deze vluchtelingen waren ondergebracht in vluchtoord Uden.

In het dorp werden tijdens de ontginning de eerste boerderijen gebouwd en zo ontstond het dorp Terraveen. In 1928 werd er een school gebouwd langs de Oudedijk en in 1930 het noodkerkje. Nu kreeg het dorp de naam Odiliapeel. Er woonden toen ongeveer 80 gezinnen in Odiliapeel.

Merel (H. Looman)

EEN UILTJE KNAPPEN

Van 2013 tot en met 2016 zijn in de wintermaanden opvallende waarnemingen gedaan van ransuilen aan de Oudedijk. Er zijn in deze periode zes ransuilen waargenomen. In de winter zoeken ransuilen gemeenschappelijke rust- of roestplaatsen op. Deze roestplaatsen worden vaak jaren achtereen gebruikt. Daarvoor zoeken ze steeds vaker liefst wat warmere plekken op, zoals woonwijken. Uit onderzoek is namelijk gebleken dat ransuilen die in de stad overwinteren gemiddeld 30 gram meer wegen dan de uilen die op het platteland verblijven. Dit betekent dus dat in de winter meer voedsel te vinden is in dorpen en steden dan op het platteland.

Helaas zijn de ransuilen in 2017 en de jaren hierna niet meer waargenomen. Een mogelijk oorzaak hiervan zou kunnen zijn de kap van een conifeer die destijds tussen de huizen stond. Erg zonde! Als je een conifeer in de tuin hebt staan, laat deze dus gewoon staan. Er kan zomaar een ransuil in terecht komen!

VAN GRIJS NAAR GROEN

Het is duidelijk dat Odiliapeel bezig is met vergroening, maar er kan nog veel gedaan worden! De overbodige betegelde vlaktes in Odiliapeel zouden eenvoudig een groen karakter kunnen krijgen. Niet dat er niks kan leven bij zulke betegelde stukken, je hebt bijvoorbeeld de rode schijnspurrie (stoepplantje), muurschotelkorst en

stoeprandvingermos, maar meer biodiversiteit in een gebied biedt meer kansen voor andere plant- en diersoorten.

Meer biodiversiteit zou eenvoudig gecreëerd kunnen worden door stoeptegels en klinkers te vervangen door grasbetontegels en groenperkjes aan te planten met inheemse planten. Of door de siergrassen onder de boomspiegels te vervangen door kruiden en bloemen.

Een goed voorbeeld van een biodiverse locatie is de groenstrook naast het Bultpad. Zulke groenstroken met pionierssoorten zijn aantrekkelijk voor insecten. Zij hebben namelijk schrale, kruidenrijke groenstroken nodig. Bloeiende planten trekken veel insecten aan, zoals vlinders en hommels. In een soortenrijke grasberm komen daarnaast ook allerlei andere dieren voor zoals spinnen, sprinkhanen, bijen en mieren. Een rijk insectenleven trekt ook dieren aan zoals vogels, zoogdieren en amfibieën. Daarnaast vormen deze groenstroken belangrijke verbindingen (snelwegen) tussen leefgebieden.

Rode schijnspurrie
(H. Looman)

Huismus (G.J. Assink)

Gehakkelde aurelia
(D. Koopman)

WAARGENOMEN SOORTEN

(ZOALS BEKEND IN NATIONALE DATABANK FLORA EN FAUNA)

VOGELS

- Boomkruiper
- Groenling
- Heggenmus
- Huismus
- Kauw
- Merel
- Putter
- Ransuil
- Turkse tortel
- Vink

ZOOGDIEREN

- -

VLEERMUIZEN

- -

DAGVLINDERS

- Atalanta
- Bruin zandoogje
- Citroenvlinder
- Gehakkelde aurelia
- Keizermantel
- Kleine geaderd witje
- Klein koolwitje
- Koninginnenpage

LIBELLEN

- Grote keizerlibel

REPTIELEN, AMFIBIEËN & VISSSEN

- -

OVERIGE ONGEWERVELDEN

- Citroenlieveheers-beestje
- Gamma-uil
- Hoornaar
- Kolibrievlinder
- Plataanridderswants
- Roodkopvuurkever
- Tuinmaskerbij
- Zuidelijke schorsloper

VAATPLANTEN

- Gekroonde ganzenbloem
- Grauwe abeel
- Hazelaar
- Postelein
- Rode schijnspurrie

OVERIGE

- Dun schaduwmos
- Groot dooiermos
- Kapjesvingermos
- Muurschotelkorst
- Stoeprandvingermos
- Vols dooiermos
- Xanthoriicola

BEN JE BENIEUWD WAT ER OP DIT MOMENT AAN SOORTEN WORDT GEZIEN?

Neem eens een kijkje op waarneming.nl. Hier vullen vrijwilligers hun waargenomen soorten in. Steeds meer mensen voeren in wat ze hebben gezien. Op die manier leren we welke soorten voor kunnen komen. Deze kennis vormt een basis voor bescherming van biodiversiteit. Wil je zelf een bijdrage leveren of soorten leren kennen? Dan is er een app voor op je telefoon die aan de hand van foto's kan herkennen welke soort je hebt gezien. Kijk op ObsIdentify.

'AMBASSADEUR' VAN DIT DEELGEBIED IS DE MEREL

De 'ambassadeur' van het gebied is de merel. Deze soort is gekozen als vertegenwoordiger, omdat in dit deelgebied kansen voor verbetering van het leefgebied zijn. Net als alle andere soorten heeft de merel behoefte aan voedsel, voortplantingsplekken en schoon water. Als het goed gaat met de ambassadeur kunnen veel andere soorten meeliften op zijn succes.

VOORWAARDE & VERBETERMAATREGEL VOOR DE AMBASSADEUR

Vocht: Water om in te baden of van te drinken is erg belangrijk.

Water kan in een tuin worden aangeboden in een ondiepe schaal op een open plek. Als er geen sneeuw ligt in de winter kunnen er wat ijsblokjes vergruisd worden bij een voederplaats. Deze kunnen opgepikt worden door merels om hun dorst te lessen.

Voortplanting: Merels maken een nest graag in lage bomen, klimop, dichte struiken of andere lage beplanting.

Door de aanplant van dichte struiken of hagen in tuinen kunnen merels een geschikte nestplaats vinden. Voorbeelden hiervan zijn de gewone vlier, hazelaar, en kardinaalsmuts.

Voedsel: Merels eten insecten, wormen, bessen en fruit.

Door gazons in tuinen aan te vullen met fruitbomen (zoals appel en pruim) en besdragende struiken (zoals lijsterbes en hulst) is er meer voedsel beschikbaar. In de herfst kunnen bladeren onder struiken worden geharkt, hier schuilen insecten onder, die vervolgens gegeten kunnen worden door de merel.

Haag (E. Witter)

Merel (D. Koopman)

VERBETERMAATREGELN

HUIDIGE SITUATIE	GEWENSTE SITUATIE	HOE GEWENSTE SITUATIE BEREIKEN?	
		GEMEENTE	INWONERS
Een relatief versteend dorp in agrarisch landschap.	Lanen met een groot verschil aan boomsoorten.	Bij vervanging van de lanen kiezen voor een verschil aan van nature voorkomende (inheemse) boomsoorten. Voorkeur voor besdragende planten zoals vlier, lijsterbes en liguster als voedselbron voor merels.	Beplant het erf met besdragende planten zoals vlier, lijsterbes of liguster, maak rommelhoekjes in de tuin als schuilgelegenheid voor kleine zoogdieren en beplant levende beplanting langs erfgrenzen zoals heggen, bosplantsoen en bomen. Zorg dat de beplanting dichtgroeit voor nestgelegen-heden voor merels.
Lange rechte lanen maar met relatief weinig verschil aan boom- en plantsoorten.	Minder verstening en meer groen bestaande uit bomen, bosplantsoen en kruidenrijke bermen.	Zorgen voor een gezond bodemleven als voedselbron voor de merel.	Vervang verharding die niet persé noodzakelijk is, met groen. En breng in de tuin diverse, van nature voorkomende (inheemse), planten aan die in verschillende periodes van het jaar bloeien en een voedselbron zijn voor bijen, vlinders en andere insecten.
Niet alle groene structuren zijn met elkaar verbonden.	De tuinen van inwoners bevatten weinig verharding en zijn divers in boom,- struik- en plantensoorten.	Daar waar mogelijk verharding in de openbare ruimte vervangen met groen.	Maak nestgelegenheid door het ophangen van vogelhuisjes voor zwaluwen, mussen en mezen. Voor boerenzwaluwen kunnen er ook dunnen balken onder een afdak gemonteerd worden waar ze zelf hun nest bouwen.
		Groenstructuren aan elkaar laten aansluiten en bestaande groenstructuren verbreden/ versterken. Zorg dat de beplanting dichtgroeit voor nestmogelijkheden voor merels.	Gebruik geen gif en zorg voor een gezond bodemleven als voedselbron voor de merel.